

## ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค

ว่าด้วยเครือข่ายและอาสาสมัครคุ้มครองผู้บริโภค

พ.ศ. ๒๕๖๒

โดยที่พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๒๐ (๒/๑) ได้มีการกำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคมีอำนาจและหน้าที่ในการส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมและการรวมตัวกันของผู้บริโภคในการจัดตั้งองค์กรของผู้บริโภค และการส่งเสริมองค์กรของผู้บริโภคในการรักษาสิทธิของผู้บริโภคตามแผนยุทธศาสตร์การคุ้มครองผู้บริโภค ดังนั้น จึงเป็นการสมควรกำหนดระเบียบเกี่ยวกับการดำเนินงานของเครือข่ายและอาสาสมัครคุ้มครองผู้บริโภค เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมและการรวมตัวกันของภาคประชาชนในการคุ้มครองผู้บริโภคให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืนสอดคล้องกับบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓/๑ และมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคจึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคว่าด้วยเครือข่ายและอาสาสมัครคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๖๒”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“เครือข่าย” หมายถึง เครือข่ายคุ้มครองผู้บริโภคที่ได้รับการแต่งตั้งโดยเลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค จากบุคคล กลุ่มอาสาสมัครคุ้มครองผู้บริโภคหรือนิติบุคคลที่ได้มีการรวมตัวกันจัดตั้งขึ้นโดย มีวัตถุประสงค์ในการคุ้มครองผู้บริโภค

“อาสาสมัคร” หมายถึง อาสาสมัครคุ้มครองผู้บริโภคที่ได้รับการแต่งตั้งโดยเลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค บุคคลที่ได้รับการอบรมในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับสิทธิผู้บริโภคของสำนักงานและผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนด รวมถึงผู้มีประสบการณ์การทำงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภคเชิงประจักษ์ที่สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคเห็นชอบ โดยให้ใช้ชื่อย่อภาษาไทยว่า “อสคบ.” และเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติ บทบาท สิทธิ และหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้

“เลขาธิการ” หมายถึง เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค

“บัตรประจำตัว” หมายถึง บัตรประจำตัวอาสาสมัครคุ้มครองผู้บริโภค

“สำนักงาน” หมายถึง สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค

ข้อ ๔ ให้เจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคให้คำแนะนำ คำปรึกษา สนับสนุน และอำนวยความสะดวกแก่เครือข่ายและอาสาสมัครในการปฏิบัติงานในพื้นที่

หมวด ๑  
คุณสมบัติและการแต่งตั้ง

---

ข้อ ๕ บุคคล กลุ่มบุคคล กลุ่มอาสาสมัครคุ้มครองผู้บริโภคหรือนิติบุคคลที่จะได้รับการแต่งตั้งเป็นเครือข่ายคุ้มครองผู้บริโภคจะต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

- (๑) มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคในชุมชน
- (๒) เข้าร่วมเป็นเครือข่ายกับสำนักงานด้วยความสมัครใจ
- (๓) มีสมาชิกเครือข่ายที่ผ่านการอบรมและผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนดในหลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่งที่สำนักงานจัดขึ้น

ข้อ ๖ บุคคลที่จะได้รับการพิจารณาแต่งตั้งเป็นอาสาสมัครคุ้มครองผู้บริโภคจะต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุตั้งแต่ ๑๕ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป
- (๓) เป็นผู้เลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
- (๔) มีความสมัครใจ ซื่อสัตย์ สุจริต มีคุณธรรม มีความเสียสละ พร้อมที่จะอุทิศตนเพื่อให้ความช่วยเหลือและดำเนินการส่งเสริมคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคของประชาชนในชุมชน
- (๕) ไม่เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดี
- (๖) เป็นผู้ที่ได้รับการอบรมในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับสิทธิผู้บริโภคของสำนักงานและผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนด
- (๗) ไม่เป็นบุคคลที่ศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ความสามารถหรือบุคคลล้มละลาย

ข้อ ๗ บุคคลที่มีคุณงามความดี และมีความเสียสละในการให้ความช่วยเหลืออันเป็นประโยชน์ทั่วไปหรือมีผลงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภค อาจได้รับการพิจารณาแต่งตั้งให้เป็นอาสาสมัครกิตติมศักดิ์ มีสิทธิประดับเครื่องหมายอาสาสมัคร หรือสิ่งแสดงเกียรติคุณ

ข้อ ๘ ให้เลขาธิการหรือบุคคลที่ได้รับมอบหมาย เป็นผู้ที่มีอำนาจ แต่งตั้งเครือข่ายอาสาสมัคร หรืออาสาสมัครกิตติมศักดิ์ และเป็นผู้ลงนามในบัตรประจำตัว

หมวด ๒  
บทบาทและหน้าที่

- ข้อ ๙ เครือข่ายและอาสาสมัคร มีบทบาทและหน้าที่ ดังนี้
- (๑) ให้คำปรึกษา รับเรื่องราวร้องทุกข์ ช่วยเหลือ ประสานงาน แนะนำความรู้ ด้านการคุ้มครองผู้บริโภคให้กับผู้บริโภคและผู้ประกอบธุรกิจ
  - (๒) เฝ้าระวัง สอดส่อง รายงานสถานการณ์เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคแก่สำนักงาน
  - (๓) เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ หรือจัดการรณรงค์ และให้ความรู้ เพื่อเป็นการกระตุ้น ให้ประชาชน และชุมชนตระหนักในการคุ้มครองผู้บริโภค
  - (๔) เสริมสร้างและพัฒนาเครือข่ายในการทำงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภค
  - (๕) ประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกรณีที่มีผู้บริโภคไม่ได้รับความเป็นธรรม
  - (๖) ประสานการดำเนินงานตามข้อ (๑) - (๔) ร่วมกับผู้แทนสำนักงาน
  - (๗) ให้มีการรายงานผลการดำเนินงานต่อสำนักงานอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง หรือตามที่ สำนักงานกำหนด
  - (๘) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่สำนักงานร้องขอ

หมวด ๓  
ระเบียบวินัยและจริยธรรม

- ข้อ ๑๐ เครือข่าย และอาสาสมัคร จะตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ด้วยความขยัน อดทน เสียสละ และซื่อสัตย์สุจริต หรือตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
- ข้อ ๑๑ เครือข่าย และอาสาสมัคร จะไม่เรียกร้องหรือไม่อาศัยตำแหน่งหน้าที่ในการแสวงหา ประโยชน์ส่วนตน
- ข้อ ๑๒ เครือข่าย และอาสาสมัคร จะดำเนินงานโดยเคารพต่อกฎหมาย
- ข้อ ๑๓ เครือข่าย และอาสาสมัคร จะยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรมในการดำเนินงานและ รักษาความสามัคคีในหมู่คณะ
- ข้อ ๑๔ เครือข่าย และอาสาสมัครจะเฝ้าระวังสอดส่องการกระทำใด ๆ ที่เป็นการเอาเปรียบ และละเมิดสิทธิผู้บริโภค
- ข้อ ๑๕ เครือข่าย และอาสาสมัครจะให้ความร่วมมือกับสำนักงานในกิจกรรมเพื่อประโยชน์ต่อ ผู้บริโภคอย่างเต็มความสามารถ
- ข้อ ๑๖ ในกรณีที่มีข้อร้องเรียนจากการกระทำผิดระเบียบวินัย และจริยธรรมของอาสาสมัคร ให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง มีจำนวนไม่น้อยกว่า ๓ คน ทำหน้าที่ในการตรวจสอบ ข้อเท็จจริงแล้วรายงานให้เลขาธิการทราบเพื่อพิจารณาดำเนินการตามความเหมาะสม

หมวด ๔  
สิทธิประโยชน์

---

ข้อ ๑๗ เครือข่ายและอาสาสมัคร มีสิทธิระดับเครื่องหมายอาสาสมัคร และเครื่องหมายเชิดชูเกียรติ

ข้อ ๑๘ เครือข่ายและอาสาสมัคร มีสิทธิขอเข้าร่วมการฝึกอบรม ประชุม สัมมนาที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคซึ่งจัดโดยสำนักงาน

ข้อ ๑๙ เครือข่ายและอาสาสมัคร อาจได้รับสิทธิหรือประโยชน์อื่นใดตามที่สำนักงานกำหนด อาทิ โล่เชิดชูเกียรติ สื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ การขอใช้สถานที่ของราชการ การรับรองเครือข่ายและอาสาสมัครการเข้าร่วมกิจกรรมในโอกาสต่าง ๆ การให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรมด้านการคุ้มครองผู้บริโภคในชุมชน

หมวด ๕  
ระยะเวลาและการสิ้นสุดการเป็นเครือข่ายหรืออาสาสมัคร

---

ข้อ ๒๐ การสิ้นสุดการเป็นเครือข่ายหรืออาสาสมัคร อาจสิ้นสุดลงได้ด้วยเหตุ ดังนี้

(๑) ตาย

(๒) ถูกศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ความสามารถ หรือบุคคลล้มละลาย

(๓) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๔) เป็นบุคคลวิกลจริต

(๕) ลาออก

(๖) กระทำผิดระเบียบวินัย และจริยธรรมข้อใดข้อหนึ่ง หรือหลายข้อตามความที่กำหนดไว้ในหมวด ๓ หรือเพิกเฉยต่อการปฏิบัติตามบทบาทและหน้าที่ในหมวด ๒

กรณีตาม (๕) หรือ (๖) สถานภาพแห่งการเป็นเครือข่ายหรืออาสาสมัคร จะสิ้นสุดต่อเมื่อมีคำสั่งของเลขาธิการหรือบุคคลที่ได้รับมอบหมายจากเลขาธิการ

(๗) เหตุอื่น ๆ ตามที่สำนักงานเห็นสมควร

ข้อ ๒๑ เครือข่ายหรืออาสาสมัคร ที่พ้นจากตำแหน่งมีสิทธิได้รับการพิจารณาแต่งตั้งให้เป็นเครือข่ายหรืออาสาสมัครได้อีกตามที่เลขาธิการเห็นสมควร

หมวด ๖  
บัตรประจำตัว

ข้อ ๒๐ ให้เลขาธิการหรือบุคคลที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้ออกบัตรประจำตัวให้อาสาสมัครหรืออาสาสมัครกิตติมศักดิ์ บัตรนี้ให้มีรูปถ่าย และชื่อ - ชื่อสกุลของอาสาสมัคร

ข้อ ๒๑ บัตรประจำตัวมีระยะเวลาการใช้คราวละ ๕ ปี กรณีบัตรหมดอายุให้ยื่นความจำนงขอมีบัตรประจำตัวใหม่กับสำนักงาน

ข้อ ๒๒ กรณีบัตรประจำตัว สูญหาย หรือชำรุด ให้เครือข่าย และอาสาสมัครยื่นความจำนงขอมีบัตรประจำตัวใหม่ ภายใน ๖๐ วัน

ข้อ ๒๓ การใช้บัตรประจำตัวให้อาสาสมัครแสดงต่อบุคคลภายนอกในระหว่างปฏิบัติหน้าที่หรือติดต่อประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ หรือตามเจ้าหน้าที่ของรัฐร้องขอ

ข้อ ๒๔ ให้เลขาธิการ มีอำนาจออกข้อบังคับ ข้อปฏิบัติ คำแนะนำหรือตีความและวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๒

พลตำรวจตรี ประสิทธิ์ เฉลิมวุฒิศักดิ์

เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค